

JONES, OWEN (1787 - 1828), ' Owen Jones o'r Gelli,' hyrwyddwr ysgolion Sul

Enw: Owen Jones
Ffugenw: Owen Jones O'r Gelli
Dyddiad geni: 1787
Dyddiad marw: 1828
Plentyn: John Jones
Rhiant: John Jones
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: hyrwyddwr ysgolion Sul
Maes gweithgaredd: Crefydd
Awdur: Robert Thomas Jenkins

Ganwyd 16 Chwefror 1787 yn Nhywyn Meirionnydd, yn fab i John Jones o'r Crynllwyn; yr oedd gan ei fam (o Aberllefenni) frawd, Owen Jones, yn ficer Llandecwyn, a galwyd y bachgen ar ei enw. Prentisiwyd ef i gyfrwywr yn Aberystwyth, ac yno, gyda'i gefnder [Robert Davies](#) (1790 - 1841), ymdaflodd i waith gyda'r ysgol Sul; canlynodd ar hynny yn Llanidloes. Wedi bod am dymor yn Llundain, yn cywiro proflenni Beibl Cymraeg cyntaf Cymdeithas y Beiblau, symudodd yn 1806-7 i Amwythig; yno hefyd llafuriai gyda'r ysgol Sul. Yn 1808, gofynnwyd iddo arolygu holl ysgolion Sul Maldwyn; dechreuodd bregethu gyda'r Methodistiaid Calfinaidd (ordeiniwyd ef yn 1819); priododd, ac aeth i fyw i ddi ei wraig, y Gelli, Llanfair Caereinion. Bu farw yno 4 Rhagfyr 1828. Cyhoeddodd yn 1820 gatecism, *Arweinydd i Wybodaeth*. Dywedwyd amdano na wnaeth neb ond [Thomas Charles](#) fwy nag ef i ledaenu ysgolion Sul yng Ngogledd Cymru. Canodd [Lewis Edwards](#) (nad oedd ar y pryd ond 19 oed) awdl farwnad iddo yng *Ngoleuad Cymru*, 1829, 311, a chyhoeddodd [John Hughes](#), Pontrobert, gofiant a marwnad iddo, yn 1830.

Awdur

Yr Athro Emeritus Robert Thomas Jenkins, (1881 - 1969)

Ffynonellau

Cymru (O.M.E.), xxxi, 117-9

R. Williams, *Montgomeryshire Worthies* (1894)

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20734082](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

